

Spomina

na 27. marec 1941

Deset let slavnih strani
borbe in zmag jugoslo-
vanskih narodov

»27. marca je minilo 10 let od dneva, ko so se jugoslovanski narodi odločno uprli gnusnemu izdajstvu vladajočih reakcionarnih krogov, njihovega zločinskega poskusa, da bi podredili našo domovino in njeno svobodo ter neodvisnost tujim fašističnim osvajalcem.

V tistih zgodovinskih dneh so ljudske in resnično demokratične sile naše države pod vodstvom Komunistične partije strmolavile izdajalsko kapitalistično vladavo Cvetković-Maček, da bi dosegle neodvisnost in nacionalni obstoj. Z aktivnim odporom ljudskih množic po beograjskih ulicah in v vseh krajih države je bil razbit srmatni in — za naše narode ponižujoči pakt s Hitlerjevo Nemčijo, geslo »Raje vojno kot pakt«, pa je krožilo od mesta do mesta, od vasi do vasi po vsej naši domovini. To geslo, ki je vzniknilo v množičnih demonstracijah in ki ga je sprejelo ljudstvo v srčnih spopadih s policijskimi organi takratnega izdajalskega režima, je pomenilo za našo domovino v tistih usodnih dneh bojni klic vsem svobodoljubnim ljudem, naj se neomajno bore zoper profašistično beograjsko vladavo, naj obvarujejo neodvisnost in svobodo. Kakor v svobodoljubnem Beogradu, tako so tudi v drugih krajih Jugoslavije vsi rodoljubni ljudje, vse delovno ljudstvo manifestiralo, da je pripravljeno braniti s krvjo neodvisnost svoje domovine in ne dovoliti, da bi jo tuji osvajalci zaslužnili.

Stara Jugoslavija je bila ječa za naše narode. Režimi, ki so se menjali na oblasti, ne da bi imeli kakršno koli zaslonbo v ljudstvu, so se lahko obdržali samo s terorjem nasilnega policijskega aparata.

Val ljudskega gneva je dosegel višek 27. marca 1941, ko je ljudstvo strmolavilo nosilce te izdajalske politike, ki je privedla do srmatnega podpisa in priključitve k napadalnemu in imperialističnemu trojnemu paktu. S tem je bil dokončno obsojen umazani poskus reakcionarnih vrhov, da bi prodali našo domovino Hitlerju in Mussoliniju in da bi naslonjeni na fašistične države strli rastoč ljudski odpor in revolucionarno gibanje v državi. Da je ta poskus propadel in moral popolnoma propasti, je treba predvsem pripisati svobodoljubni zavesti in globokemu patriotizmu naših narodov in Komunistični partiji s tovarišem Titom na čelu, ki je neumorno in vedno o pravem času opozarjala delovne množice Jugoslavije na vse nevarnosti, ki so pretile naši državi, in ki je bila sposobna organizirati in voditi ljudstvo v odločilnih bitkah.

Jugoslovanski narodi so 27. marca dokazali vsemu svetu, da so obračunali z mračno preteklostjo in da so pripravljeni kreniti po novi poti neizprosne borbe za svobodo in neodvisnost. Komunistična partija je neomajno verovala v sile naših narodov. Verovala je tudi v lastne sile. Odločitev, da se bomo odločno uprli podjarmljenju države, je prišla v hipu, ko je fašistični škorenj teptal Zapadno in Srednjo Evropo, ko so bile zasedene Poljska, Francija, Belgija, Holandska, Danska, Norveška, Avstrija, Čehoslovaška, ko so se Madžarska, Romunija in Bolgarija pridružile trojnemu paktu in postale oporišča fašističnih imperialistov.

27. marec je bil samo uvod v nove usodne dogodke za naše narode. Iskra, ki je v julijskih dneh zanela oboroženo ljudsko vstajo proti fašističnim osvajalcem, se je naglo razplamtela v vseh pokrajinah podjarmljene Jugoslavije v pravi požar, boj jugoslovanskih narodov pa je postal sestavni del splošnega boja svobodoljubnega sveta proti fašističnim napadalcem.

Danes, ob 10. obletnici 27. marca naši narodi ob spominu na vzroke zlo ma stare Jugoslavije še tesneje združujejo svoje vrste okrog svoje Partije, zavedajoč se, da bodo samo združeni obvarovali pridobitve velike narodno-osvobodilne vojne, da bodo obvarovali neodvisnost svoje države pred vsemi zunanji napadi. Vsak, kdor skuša sedaj ogroziti neodvisnost naše države, se bo razbil ob jekleni enotnosti naših narodov. Deset let Jugoslavije od 27. marca 1941 do 27. marca 1951 — je 10 let slavnih strani borbe in zmag jugoslovanskih narodov.

Kaj pripravljajo v okraju Celje-okolica za proslavo 10. OBLETNICE OF

Kakor povsod drugod, se tudi v celjski okolici pripravljajo že več mesecev na proslavo 10. obletnice Fronte. Mnoge frontne organizacije in delovni kolektivi dosegajo v šestmesečnem tekmovanju velike uspehe. V tem času so mnogokje zrastle mnogi frontni odbori, šibki so se učvrstili. Uspeh frontnih odborov se je izkazal zlasti pri volitvah v frontne odbore in pri volitvah v okrajno in republiško skupščino. Ze same predpriprave in dober izid volitev so nam dokaz, da so frontne organizacije v tem tekmovanju zaživele bolj kakor kdajkoli prej. V več kot trideset krajih v okraju Celje-okolica so vodili vse predvolilno politično delo domači frontovci, medtem ko so se prej naslanjali največ na okrajne aktiviste. Vaški frontni odbor Zadobrava pa je prejel te dni kot najboljši odbor v okraju že drugič prehodno zastavo od Izvršnega odbora OF Slovenije.

Poleg tekmovanja na političnem, gospodarskem in kulturnem področju pripravljajo v celjski okolici za naš največji praznik — 27. april obširne programe. Od vseh množičnih organizacij pri tem najbolj vneto sodeluje organizacija Zveze borcev. Člani te organizacije že zbirajo po vaseh življenjepise in slike padlih žrtev med NOB za spominsko knjigo, ki bo razstavljena v kotičku NOB celjskega muzeja. Do sedaj so že zbrali okrog 600 življenjepisov, od katerih polovico so že poslali v Ljubljano, kjer bodo vse povezali v 3 do 4 okusne, v usnje vezane knjige. Poleg tega pridno zbirajo zgodovinsko gradivo, partizansko literaturo, fotografije in trofejno orožje. Ponekod pišejo partizanske kronike svoje vasi ali kraja, ki bodo pozneje razstavljene v muzeju. Opis partizanskih bočin pa slabo napreduje.

Okrajni odbor ZB zbira predloge za državna odlikovanja, katerih bodo zbrali okrog sto v okraju. Pripravljenih

in odposlanih v Ljubljano je že 67 predlogov.

V tednu pred proslavo bodo po vseh krajevnih odborih podelili spomenice svojcem padlih borcev in žrtev iz NOB.

V Laškem bodo odkrili spomenik padlim borcem, v Marofu spominsko ploščo, v St. Vidu pri Planini pa spomenik nedavno umrli Grabenski mamiči. V celjskem muzeju bo 27. aprila odprta v oddelku NOB razstava zgodovinskega gradiva iz naše ljudske revolucije s področja Celja in okolice. Na predvečer praznika bodo organizacije delile znake in legitimacije novim članom.

V pripravah za proslavo prav pridno sodeluje tudi mladinska organizacija. Vta namen so že imeli s krajevnimi komiteji LMS posvetovanja. Mladinci sodelujejo v pripravah svečane akademije v Storah, pri pripravljanju razstave izdelkov obrtniških vajencev, v športnih tekmah, v Žalcu pri pevskih točkah in recitacijah, v Braslovčah pa na igriškem odru. Na predvečer proslave bodo mladinci in mladinke povsod nastopali z zbranimi in lepo pripravljenimi sporedi.

V vseh krajih, kjer obstajajo kulturno-umetniška društva in pevski zbori se tudi pridno pripravljajo, da bodo dočakali naš največji praznik kar najbolj svečano. K tekmovanju so se prijavili trije pevski zbori, štiri igriške družine, ljudska plesna skupina iz Laškega in tri knjižnice.

V Solah bodo povsod izvedli posebne proslave, na katerih bodo razstavljali šolski izdelki, šolska mladina pa bo ob tej priliki izvedla staršem lepe recitacije. Najlepši šolski izdelki bodo ob zaključku teh razstav prikazani na okrajni razstavi.

Člani Ljudske tehnike pripravljajo tekmo modelarjev in avtomobilkov na nožni pogon, pri kateri bodo sodelovali tudi Mariborčani. V Vitanju ali na

Solčavska mladina je najboljša v šoštanjskem okraju

Odmaknjena v visokih hribih, tik ob naši koroški meji v šoštanjskem okraju leži vas Solčava. Le redko se o ondotnih prebivalcih kaj sliši. Se manj vemo o tamkajšnji mladini, čeprav imajo aktiv, ki je eden najboljših vseh krajevnih mladinskih aktivov v Sloveniji. Razumljivo, če bi jih ocenjevali po poročilih, ki jih pošiljajo Okrajnemu komiteju LMS v Šoštanj (so namreč zelo redka), bi jim tega ne mogli prisoditi. Vendar je tako. Vaški mladinski aktiv v Solčavi vztrajno dela že od leta 1944. Ko so se prvi mladinci združili in povezali v SKOJ pa do danes, imajo za seboj že nešteto uspešnih delovnih in političnih akcij. Mladina je bila tista, ki je doprinesla glavni delež pri obnovi 350 poslopij v Solčavi, ki so bila porušena v času okupacije. Težišče njihovega dela je bilo v letih 1945-46 osredotočeno na obnovo svojega kraja. Leta 1947 so se smele vrgli na gradnjo gozdnih cest. Sodelovali so v gozdnih akcijah in povsod, kjer je bila potrebna najnunejša. Poleg vseh teh obilnih akcij pa so se v njihovih vrstah našli še mladinci, ki so odhajali tudi na akcije izven svojega kraja. Njihovi mladinci so bili na progi Brčko-Banja Luka, pomagali so pri gradnji ceste »Bratstvo in edinstvo« itd.

V Solčavi sveti danes elektrika. Tudi tu je bila mladina tista, ki ima največ zaslug za to. Lokalna elektrarna, ki je bila lani zgrajena, je bila postavljena domala le z rokami mladincev. O tem in še mnogo kaj bi se dalo pisati o Solčavski mladini. Pustimo to, opravljena dejstva nam več povedo. Eno je, marsikateri mladinski aktiv v Sloveniji

Novi traktorji in plugi v Žalcu

V ponedeljek se je vsakdo, če daš ne, pa vsaj za trenutek ustavil pri lepih, novih traktorjih in plugih, ki so jih ravno razložili na železniški postaji v Žalcu za Hmezd.

Ob pravem času so prišli. Zemlja in traktoristi so jih že čakali. Kar takoj bodo lahko zarezali nove in poglabljene brazde, da bo čimveč hmejla, da bo čimboljši — da bomo lahko v kratkem po Savinjski dolini videli še nove in nove stroje.

Ne samo Hmezd, vse zadrage bodo imele priljubljenost in možnost, da si v smislu novih predpisov nabavijo potrebne stroje, da si olajšajo in zboljšajo delo. Kdor je vse to pravočasno razumel, je svoje razumevanje že razliral, ostali pa naj bi, če že niso prej, vsaj v letošnjem letu nadomestili zamujeno.

Železarna Štore je prejela naslov „ZASLUŽNI KOLEKTIV ČRNE METALURGIJE“

V sredo dne 28. marca ob 14. uri sme prisostvovali lepi svečanosti v Železarni Štore. Kolektiv je bila že petič podeljena prehodna zastava, tokrat v drugi prehodna zastava Centralnega odbora zveze Sindikatov Jugoslavije in resornega ministrstva, obenem pa diploma s katero je prejel kolektiv naslov »Zaslužni kolektiv črne metalurgije«.

Kolektiv je bila podeljena nagrada 283.000 din. Delavci so okrasili valjarno, v kateri so navdušeno čakali goste. Po otvoritvi je predsednik Delavskega sveta, tov. Voga Tugomir, prečital zbranim delavcem uspehe kolektiva od osvoboditve do danes.

Nato je spregovoril zastopnik Republiškega odbora sindikata metalurgov tov. Plevnik, ki je po čestitki povedal zbranim delavcem prav zanimive in poučne stvari iz naše borbe za plan. Dalje, kako gledajo na našo borbo avstrijski delavci, kakšen je življenjski standard delavcev v drugih deželah. Dotaknil se je mednarodnega položaja in pojasnil, kako se vojna psihoza odraža tudi v gospodarskem življenju, na svetovnem tržišču, kar vpliva tudi na naš standard.

Prehodno zastavo je izročil v roke šestkratnemu udarniku Balaškovič Jakobu, članu upravnega odbora sindikalne podružnice. Diplomato pa je prevzel tajnik podružnice tov. Krivec Stanko. Kolektiv je čestital še glavni inženir proizvodnje pri Generalni direkciji črne metalurgije tov. Kotnik Viktor, v imenu ministra Leskoka in v imenu Generalne direkcije črne metalurgije. Navdušenje se je stopnjevalo ko je sekretar OK KPS, predsednik OLO Celje-okolica, tov. Petelin Andrej, podelil enajstim članom kolektiva odlikovanja. Glavni mojster Litarne, predsednik upravnega odbora podjetja, tov. Spolenak Franc, je prejel red dela III. stopnje, medaljo dela pa so prejeli: petkratni udarnik, livar Kocjančič Jože, petkratni udarnik, valjar Sivka Boštjan, šestkratna udarnica Samotarne, mladinka Brečko Martina, predsednik delavskega sveta, tov. Voga Tugomir, delovodja Samotarne, tov. Stojan Anton, direktor Metalurško industrijske šole, tov. Kilnar Anton, trilateralni udarnik Martinarne in marljiv aktivist, kovač Hiti Anton, petkratni udarnik, prostorni delavec Plahuta Ivan, delovodja mehanične delavnice in član upravnega odbora podjetja, tov. Boršič Avgust in Mauer Jože. To so delavci, ki ne prednjačijo samo v proizvodnji, temveč tudi izven tovarne, pri delu v množičnih organizacijah v Storah in okolici. Pravilno je poudaril sekretar OK KPS tov. Petelin, da je Železarna v Storah zaradi svojih delovnih uspehov ponos okraja, republike in celotnega delavskega razreda Jugoslavije.

Spominu Pariške komune

V času, ko se je začela v zgodovini človeštva gospodarska neenakost med ljudmi in s tem v zvezi izkoriščanje delovnih množic, se začne tudi že borba teh množic proti vladajoči manjšini. Poznani so nam upori sužnjev, kmečki upori ter buržuazne in proletarske revolucije. V prvih petdesetih letih 19. stoletja, ki je znano kot eno najnemirnejših stoletij v zgodovini človeštva se drugo za drugo vrstijo buržuazne revolucije. V letu 1871, marca meseca imamo pa prvo proletarsko revolucijo na svetu in z njo vzpostavitev diktature proletariata — začne se pariška Komuna.

Pariška Komuna pada v ono razdobje zgodovine ko prehaja kapitalizem v svojo najvišjo stopnjo — v imperializem, ki se je začel oblikovati v zadnjih treh desetletjih 19. stoletja. Na zgodovinsko pozornico stopi takrat Prusija pod vodstvom junkerja Bismarcka, ki je po tem, ko je zmagal nad Avstrijo (leta 1866) in Francijo (leta 1871) zedinil vse nemške kneževine v enotno nemško cesarstvo. In ravno poraz Francije v francosko-pruski vojni je povzročil, da je delavski razred, ki se je za vlade Napoleona III. vedno bolj navduševal za Internacionalno zgrabil za orožje in pregnal buržuazno vladavo pod vodstvom Thiersa.

Izdajalski poveljniki francoske vojske kakor tudi izdajalska buržuazna vlada, ki se je iz strahu pred nezadovoljstvi množicami Pariza začela pogajati z Bismarckom za predajo Pariza brez boja in sklenitev miru pod

kakršnimi koli pogoji, sta nezadovoljstvo množic privedla do vrhunca. Med buržoazno vladavo, ki je pobegnila v Versailles in revolucionarnim Parizom je moralo priti do odločilnega spopada. To se je zgodilo 18. marca 1871, ko so oboroženi oddelki narodne garde zasedli vse vladne ustanove in ko je na poslopju mestne hiše zaplapolala rdeča zastava.

18. marca 1871 je bila prvič v zgodovini strmolavljena oblast buržoazije. V Parizu je prevzel oblast Osrednji odbor narodne garde, ki so ga izvolili pariški oboroženi delavci in rokodelci. V Franciji se je začela državljanska vojna med proletariatom in buržoazijo. Od vsega začetka tega boja se je čutilo, da francoski proletariati nima močne revolucionarne partije, ki bi lahko pravilno vodila ta boj, kajti Osrednji odbor narodne garde je napravil več napak med katerimi sta bili največji: dejstvo, da revolucionarji niso takoj napadli Versailles in tam razbili protirevolucionarno gnezdo buržoazije. Druga in mogoče še usodnejša napaka je bila, da je Osrednji odbor prehitro izročil svoja pooblastila 26. marca izvoljenemu svetu Komune. V Komuno je bilo izvoljenih od 85 članov 21 pristahev buržoazije, ki so takoj izstopili iz Komune. Med ostalimi komunardi so imeli večino delavci tako, da je vodilno vlogo v Komuni imel delavski razred.

Slabost Komune je bila med drugimi tudi ta, da sta bili v Komuni dve stranki, od katerih je močnejša zagovarjala revolucionarno diktaturo pe-

ščice, namesto diktature delavskega razreda, dočim je manjšina nasprotovala terorju proti sovražnikom revolucije in zanikala potrebo revolucionarne diktature.

Komuna je bila država novega tipa in, da je to res nam priča vse njene delovanje. Svet Komune je izdal zakone, razbil je stari državni aparat, plače uslužbencem in delavcem je izenačil, podjetja pobeglih lastnikov je izročil delavcem, začela se je načrtna proizvodnja, uvedlo se je obvezno brezplačno šolanje itd. Kljub kratkemu obstoju (72 dni) je Komuna izdala in pripravila niz ukrepov za koristi delovnega ljudstva.

V tem času si je buržoazna vlada zbrala močno armado in sklenila z Bismarckom premirje tako, da je imela proste roke za obračun s Komuno. 20. maja je Thiers začel s splošnim napadom na Pariz, katerega so obkoljevali že od 2. aprila. Po ostrih uličnih borbah je 28. maja bila zavzeta zadnja barikada — protirevolucija je zmagala. Začel se je krvav obračun s premaganimi pri katerem je bilo postreljenih preko 30.000 komunardov, več kot toliko pa poslanih v kolonije.

Tako je padla prva ljudska oblast, ki pa je imela največji zgodovinski pomen. Obogatila je iskustvo revolucionarnega boja proletariata, pokazala, da je potrebna diktatura delavcev in kmetov in dokazala, da more proletariati edino pod vodstvom revolucionarne Partije doseči zmago nad svojim razrednim sovražnikom.

OB I. KONGRESU

Gasilske zveze LRS

Danes se prične v Ljubljani I. gasilski kongres, ki bo pregledal izvršeno delo od ustanovitve skupščine do danes in začrtal bodoče naloge vsem gasilskim organizacijam.

Zasedanje I. kongresa je za gasilske in množične organizacije pomemben že zaradi tega, ker se bo dajal obračun dela v tej važni organizaciji, prav posebno sedaj v dobi graditve socializma. Kot druge organizacije, tako je tudi gasilska organizacija od osvoboditve dalje dosegla lepe uspehe, ki so mogli le v pogojih ljudske oblasti. Od prvega dne po osvoboditvi se je pomembnost gasilstva vsak dan bolj dvigala istočasno s dviganjem našega ljudskega premoženja. Gasilstvo postaja vedno bolj pomemben čim v graditvi našega socialističnega gospodarstva. V gasilskih organizacijah je organiziranih na tisoče mož, žena in mladine, ki so pripravljene vsak čas braniti in čuvati ljudsko premoženje pred uničujočimi požari. Borba proti elementarnim nesrečam združuje požarovalne gasilce v aktivne borbe za izgradnjo lepše bodočnosti naše domovine.

Gasilske organizacije pa ne vzgajajo svojih članov samo v dobre gasilce, temveč tudi v politično dobro zgrajene državljane, ki se pokazuje povsod, kjer je potrebno, da se čuva in varuje ljudska imovina. Tako so dobile gasilske organizacije svoj pravi pomen šele po zmagi ljudske revolucije, ko so se otresele raznih strankarskih spon, ki so bile značilne za gasilstvo v stari Jugoslaviji. Takrat je gasilstvo služilo ozkim strankarskim interesom in zaradi tega ni nikdar moglo dobiti tisto vlogo kot bi to pripadalo gasilskim organizacijam. Po naši zmagoviti NOB pa je dobilo gasilstvo svojo pravo vsebino dela.

Zaradi važnosti našega gasilstva je naloga vseh političnih organizacij predvsem po Osvobodilne fronte, da nudi vso pomoč gasilskim organizacijam, prav posebno pri politični vzgoji članov. V gasilskih organizacijah se že nahajajo najboljši člani OF, ki so tudi člani frontnih in drugih odborov. Dolžnost tega aktivna je, da najdejo prave oblike političnega dela v gasilski organizaciji, ki so privlačne za vse člane. Kjer pa še ni najboljših članov OF v gasilskih organizacijah je potrebno, da se vključijo in postanejo strokovno sposobni gasilci in pravi politični voditelji našega gasilstva. Izredno važna naloga mladinskih in AFŽ organizacij je, da neprestano delajo na tem, da se vključijo v gasilske organizacije čimveč mladine in žena, ki imajo važno mesto v gasilstvu.

Gasilske organizacije v okraju Celje-okolica so v zadnjem letu dosegle lepe uspehe, kar je dokaz, da so pravilno razumele svojo nalogo. Večina organizacij ima prav dobro povezavo z množičnimi organizacijami. Za vzgled je lahko Kozje, kjer so za proslavo 75. obletnice sodelovale vse množične organizacije in so skupno priredili več prireditev. Na dan volitev v republiško skupščino so gasilci v uniformah prišli voliti že v jutranjih urah in politično pripravevali tiste, ki se volitev doslej še niso udeležili. Rezultat takega dela je prav dober in so v tem dosegli polnoštevno udeležbo pri volitvah. Mnoge gasilske organizacije si gradijo svoje domove, n. pr. Skofja vas, Smartno v Rožni dolini, Zalec, Sv. Jodert, Slivnica, Sv. Pavel, Petrovče, Rimske Toplice in drugi. Največje aktivizacije skupno z množičnimi organizacijami so dosegli v Skofji vasi, ki so na čast okrajnega Zbora gasilske zveze in na dan volitev napravili nešteto prostovoljnih ur pri gradnji gasilnega doma. Ravno na tem primeru se lahko vidi kaj se da napraviti, če je sodelovanje med organizacijami.

Za strokovno vzgojo gasilskega kadra je Okrajna zveza priredila dva tečaja v Laškem in Dobrni, ki sta dosegla svoj namen in dala gasilskim organizacijam mlade kadre, ki bodo obvladali najmodernejšo tehniko v našem gasilstvu.

To je nekaj primerov dobrega dela gasilskih organizacij. Na splošno se lahko ugotovi, da so skoraj vse organizacije razumele svojo nalogo. So pa tudi posamezni primeri, da se nekateri ne morejo sprijazniti z današnjo vlogo gasilstva brez uveljavljanja svojih osebnih koristi in samoljublja kot je bilo to nekoč. Takih je vsak dan manj, ker se sami izločujejo iz naše skupnosti in pravičnega dela gasilskih organizacij. Zato je potrebno, da frontne organizacije posvetijo posebno skrb tem članom in jih z nepretrdnim političnim delom prevzamejo v prave člane našega socialističnega gasilstva.

Kot izredno važna naloga naših gasilskih organizacij je izvenarmadna vzgoja. Člani gasilskih organizacij se morajo vzgajati in pripravljati tudi za obrambo naše domovine, da bi očuvali pridobitve naše ljudske revolucije pred vsakim sovražnikom, ki bi skušal podreti to kar je zgrajeno na naših žuljih in trpljenju. Prav zaradi tega je tako važna naloga vključevanje mladincev in žena v naše gasilske organizacije. Vsaka četa naj organizira vsaj en ženski vod, kar bo ravno dokaz, da naše gasilske organizacije razumejo vlogo žena v gasilstvu. Prav tako morajo gasilske organizacije najti svoje mesto v protiletalski zaščiti. Najtesnejšo pove-

Tekmovanje

za 10. obletnico OF

Vaški odbor OF Zadobrova že drugič lastnik prehodne zastave Izvršnega odbora OF Slovenije

Zadobrova pri Skofji vasi je precej raztreseno kmečko-delavsko naselje. Zato tudi delo ni prav lahko. Do zadnjih volitev v frontne organizacije meseca novembra lanskega leta je bil ta vaški odbor skoraj najslabši na področju krajevnega odbora Skofja vas. Frontovci so dobro premislili koga bodo volili v novi odbor. Novoizvoljeni odborniki so na svoji prvi seji sklenili, da se bodo vključili v šestmesečno tekmovanje v počastitev 10 letnice OF in so takoj napravili plan, kateri pa ni ostal na papirju temveč po dosedanjih uspehih izgleda da bo presežen. Samo 6 volilnih upravičencev ni vključenih v članstvo OF.

TUDI V MESECU FEBRUARJU JE DELO BILO PLODNO

Poleg rednih tedenskih sej odbora in rednega tedenskega študija za odbornike, so Frontovci predvsem v sami vasi Zadobrova izvršili škropljenje dreves in nasadov do zadnjega drevesa — oškropljeno je 1450 sadnih dreves, posekali pa so 100 komadov dreves, ki so bila temeljito okužena po kaparju. Na cesti, po kateri je do sedaj tekla struga vode, so navozili nasipni material, tako da je ta cesta sedaj uporabna za promet. Agilni so bili tudi pri betoniranju galerije na združenem domu. Ze ob koncu februarja so napravili izpiske stalnega volilnega imenika za obe volišči in tudi napravili vabila za posamezne volilce, da so tako točno vedeli kje imajo volišče. Pa tudi na tisk niso pozabili — vršili so agitacijo za razširitev naročnikov dnevnega časopisa, »Savinjskega vestnika« in »Kmečkega glasa«. Na področju tega odbora živijo kmetje in delavci. Samo na »Delavski enotnosti« je naročenih 37 frontovcev.

ŽENE SO MNOGO PRIPOMOGLA K USPEHU

Organizacija AFŽ je zelo agilna. Žene imajo redne bralne krožke, pregledale so šolska izpričevala in o tem diskutirale na sestankih, kako bi pripomogle k boljšemu uspehu v šoli. K zdravstvenemu predavanju so povabile medicinsko sestro iz Celja, v vasi Zadobrova pa so ustanovile terensko kuhinjo za 30 otrok, kjer se predvsem socialno ogroženim nudi vsakodnevni približek. Pa tudi pri prostovoljnem delu niso zaostajale, saj so v mesecu februarju opravile pri gradnji združenega doma v Skofji vasi 34 ur, pomagale posejati ozimno žito na ekonomiji, prostovoljno so zbrale vse korenjevo seme za posevke in sklenile, da bodo prispevale pri vzorni obdelavi ekonomije. Poleg tega so pri gradnji krajevne ceste same žene dale 74 prostovoljnih ur. Pri volilnih pripravah so agilno sodelovale. Tako so med ostalim pomagale pri pregledu volilnih imenikov in odstranjevanju napak v istem.

Po dosedanjih uspehih — zlasti če bodo s tako voljo še nadaljevali delo v mesecu marcu in aprilu izgleda, da bo ta vaški odbor tudi v celokupnem šestmesečnem tekmovanju eden od najboljših v okraju in se bo kosal tudi z najboljšimi organizacijami v Sloveniji. Primer Zadobrova naj bo vzpodbuda ostalim front. organizacijam, ki imajo še čas, da do sedaj zamujeno nadoknadijo.

VAŠKI ODBOR OF OSTROŽNO DOBI DRUGO OKRAJNO PREHODNO ZASTAVICO

Okrajni odbor OF je preskrbel še eno okusno okrajno prehodno zastavico, katero je za plodno delo v mesecu februarju dobil vaški odbor OF Ostrožno na področju krajevnega odbora Ponikva pri Grobelnem, kjer je 7 vaških odborov. Ta odbor je najbolj agilen od vseh na področju tega kraja. Ima 82% volilcev vključenih v članstvo OF. Izredno je bil agilen v mesecu februarju v predvolilnih pripravah. Imajo točen pregled nad članstvom — tako so na vaškem sestanku izklicili 4 člane iz Fronte, ki se niso radi udeleževali vo-

zavo pa morajo imeti z Rdečim križem in Ljudsko tehniko. Le na ta način bodo naše organizacije odigrale svojo vlogo, ki jo imajo danes v naši borbi za izgradnjo socializma.

Vse naloge gasilskih organizacij naj se vršijo v tekmovanju na čast 10. obletnice OF. Člani naj dajejo nove pobude, njihove organizacije pa iniciativno drugim. S tem bodo pokazali svojo pripadnost in aktivnost na naši veličastni poti v boljšo bodočnost. Na ta način bodo gasilske organizacije najboljše praznovala naš največji praznik — 27. april.

Gasilci v okraju Celje-okolica danes odločno gledajo v bodočnost in so preprčani, da jih bodo njihovi delegati na I. kongresu Gasilske zveze častno zastopali in z ostalimi delegati sprejeli važne sklepe za nadaljnje delo gasilskih organizacij. Sklepi, ki jih bo sprejel kongres, bodo nadaljnja pobuda pri delu gasilskih organizacij. Vsi člani jih bodo zavestno izpolnjevali in s tem prispevali svoj delež v gasilski organizaciji za lepšo bodočnost našega delovnega ljudstva.

litev, ravno tako nobenega prostovoljnega dela in sestankov in so z eno besedo povsod stali ob strani. Sprejeli so pa zato 10 novih članov. Koncem decembra so že ustanovili izobraževalni tečaj, katerega v glavnem vodijo sami, pomagajo jim pa delno člani IO OF in učiteljstvo, za strokovna predavanja pa jim predavatelj preskrbi krajevni odbor OF. Tudi grupa LI je delavna. V februarju so 100% izvršili čiščenje in škropljenje sadnega drevja in si nabavili lastno škroplilnico.

TRINAJST PREHODNIH PISMENIH PRIZNANJ

Poleg teh dveh organizacij, ki so za svoje uspešno delo v mesecu februarju nagradene s prehodnimi zastavami, je ocenjevalna komisija IO OF podelila še trinajst prehodnih pismenih priznanj najboljšim frontnim organizacijam in sicer: vaškemu odboru Krivica na področju krajevnega odbora Prevorje — kozjanski sektor, vaškemu odboru Jurkloster, vaškemu odboru Lože pri Rimskih Toplicah, I. terenskem odboru Laško, vaškemu odboru St. Jurij pri Celju, vaškemu odboru St. Lovrenc pri Štoreh, krajevni odboru OF Skofja vas, vaškemu odboru Vitanje, vaškemu odboru Ložnica pri Zalcu, krajevni odboru OF Polzela, vaškemu odboru Trnava, vaškemu odboru Sešče pri St. Lovrencu pri Preboldu in vaškemu odboru Arč vas pri Petrovčah. Vse te frontne organizacije so imele uspehe v okviru tekmovanja

ŠOŠTANJSKI USNJARJI so prejeli visoko priznanje

V ponedeljek je delovni kolektiv Šoštanjske usnarne že drugič prejel prehodno zastavo zvezne vlade, kot najboljši delovni kolektiv te stroke v državi. Prehodno zastavo in denarno nagrado 141.000 din so šoštanjski usnarji prejeli za delovne uspehe, ki so jih dosegli v drugi polovici lanskega leta.

Slovesni predaji zastave so poleg članov kolektiva prisostvovali tudi številni zastopniki iz vseh sorodnih podjetij Slovenije. Med drugimi so bili prisotni tudi ministri za lahko industrijo tov. Jan Huba, generalni inženir pri glavni direkciji Franc Kumer in sekretar CO ZS usnarjev Jugoslavije Mato Rolinić.

Zastavo je delovnemu kolektivu v imenu zvezne vlade izročil minister Jan Huba, predsedniku upravnega odbora Jožetu Plazniku. Tov. Plaznik je, ob sprejemu v imenu kolektiva obljubil, da se bodo še vztrajneje borili, s ciljem, da si to visoko priznanje osvoje v trajno last. Zastopnik Osješke usnar-

bošidi na političnem, kulturnem prosvetnem, organizacijskem, predvsem pa pri agilni komunalni dejavnosti.

Se so številne frontne organizacije, ki so tem v svojem delu enake — morda nekatere celo boljše — toda ne pošiljajo pravočasno Okrajnemu odboru OF poročila o tekmovanju, tako da njihovo delo ocenjevalna komisija ne more zasledovati. Te organizacije naj bi koncem marca napravile temeljit pregled svojega dela v času šestmesečnega tekmovanja, nakar bo lahko ocenjevalna komisija pri OO OF šele preverila njihovo delo in jih v skupni oceni uvrstila med zaslužne organizacije v šestmesečnem tekmovanju in jim izrekla zaslužno priznanje.

TEDENSKI PREGLED DOGODKOV

ŠIROM PO SVETU...

NAJVAŽNEJŠE VESTI S KOREJSKEGA BOJIŠČA

Mac Arthur je nedavno pred odhodom na korejsko bojišče ponudil sestanku s poveljnikom nasprotnikovih oboroženih sil, da bi sklenili premirje. Ta ponudba je izžvala v svetu, posebno pa v ZDA, različne komentarje. Angleška javnost je z zadovoljstvom sprejela to Mac Arthurjevo ponudbo, prav tako predsednik Komisije za dobre usluge Entezam. Francoski časopisi dvomijo, da bi Peking sprejel Mac Arthurjevo ponudbo.

Po vrnitvi s fronte je Mac Arthur izjavil, da je dal 8. armadi ukaz za prekoračenje 38. vzporednika, ako bodo zahtevali taktični razlogi in varnost njenih enot. Ladjeve in aviacija pod njegovim poveljstvom stalno bombardirajo sovražnikove preskrbovalne črte.

Vojaške sile OZN so v ponedeljek pregnale iz Južne Koreje poslednje večje enote sovražnikovih sil. Na vzhodni polovici fronte so čete Mac Arthurja dosegle 38. vzporednik, južnokorejske patrle pa so šle na lastno pest tudi preko vzporednika. Južnokorejske mornariške enote so se izkrcale na zahodni obali 60 km severno od 38. vzporednika.

IZRAELCI PREDLAGAJO USTAVITEV SOVRAŽNOSTI NA KOREJI

Izraelska delegacija pri OZN je predložila Komisiji za dobre usluge spomenico, v kateri želi, da bi Komisija dosegla sporazum za mirno rešitev korejskega spopada. Izraelci predlagajo, da bi najprej dosegli sporazum s kitajsko vlado, nato pa bi sklicali konferenco, na kateri bi se obravnavala Vsa vprašanja Daljnega vzhoda. Na tej konferenci naj bi bili navzoči tudi Kitajci.

KONFERENCA V PARIZU SE VEDNO BREZ USPEHA

Nekaj manj kot mesec dni že traja konferenca pomočnikov ministrov za zunanje zadeve Amerike, Anglije, Francije in Sovjetske zveze, vendar še do danes niso prišli nikamor. Še vedno se vrtijo okoli dnevnega reda. Sovjetski delegat Gromiko še vedno postavlja pred mirovno pogodbo z Avstrijo vprašanje Trsta. Na sestanku 25. marca je Gromiko uro in pol obdolževal zahodne velesile, da zavlačujejo mirovno pogodbo z Avstrijo. Pri tem je porabil ves čas, ki je bil namenjen za sestanek, da ostali niti do besede niso prišli. Tako je Gromiko spet »srečno zavlekel« en dan pogajanj.

V AMERIKI SO POKLICALI REZERVNE OFICIRJE POD OROŽJE

Ameriško vojno ministrstvo je poklicalo pod orožje 1100 rezervnih majorjev in 400 podpolkovnikov. To je prva prevedba višjih rezervnih oficirjev v aktivno službo. Kapetanov in poročnikov so doslej aktivizirali 40.000.

POLJSKI ZUNANJI MINISTER JE ODPSTOPI

Poljski zunanji minister Zygmund Modzelewski je zaradi bolezni bil razrešen dolžnosti, njegovo mesto pa je prevzel Stanislaw Skeszewski.

GENERALNI SEKRETAR OZN BO PRIŠEL V JUGOSLAVIJO

Generalni sekretar OZN Trygve Lie bo v začetku aprila prišel v Evropo. Mudi se bo v Parizu, od tod bo potoval v Jugoslavijo, Grčijo in po Bližnjem vzhodu.

OBSEDNO STANJE V PERZIJ

Atentatorji, ki so nedavno umorili predsednika perzijske vlade Razmaro, so 19. marca izvršili napad na bivšega prosvetnega ministra Zandania. Vlada je razglasila obsedno stanje.

INDONEZIJSKA VLADA ODPSTOPI

V Indoneziji je prišlo do vladine krize, ki je nastala zaradi tega, ker je večina parlamenta izglasovala razpustitev pokrajinskih svetov. Kriza se ne bo izboljšala, dokler ne bodo izvolili izvenstrankarske vlade.

VISOK VZHODNONEMŠKI FUNKCIONAR POBEGNIL NA ZAPAD

Helmut Thümmel, visoki funkcionar vzhodnonemške saške vlade je pobegnil v zahodni del Berlina. Povedal

...IN V DOMOVINI

ODSLOVITEV BOLGARSKEGA DIPLOMATA

Ker je bolgarski odpravnik poslov v Beogradu Marko Temjalov izbral svoj diplomatsko službo, mu je vlada FLRJ odpovedala bivanje ter določila rok za povrnitev v Bolgarijo. Bolgarska vlada je nato odslovila našega odpravnika poslov v Sofiji Petra Izakoviča, čeprav ni imela nobenega vzroka. Naša vlada je poslala bolgarski vladi svoj protest.

JUGOSLOVANSKA PARLAMENTARNA DELEGACIJA SE JE VRNILA V DOMOVINO

Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki se je mudila nekaj dni v Angliji kot gost angleškega parlamenta, se je na poti domov ustavila tudi v Parizu v klubu francoskega parlamenta. Delegacija je vodil podpredsednik Ljudske skupščine FLRJ Moša Pijade. V Beogradu so delegacijo sprejeli naši vidni voditelji in angleški ter fancoski poslaniki.

MARŠAL TITO JE BOTER TREM OTROKOM V ZG. KUNGOTI

V Zg. Kungoti je pred dnevi bila lepa svečanost. Trem družinam se je rodil deseti otrok. Družine so prosile maršala Tita, da bi botroval otrokom. Maršal je poslal svojega zastopnika generalmajorja Petra Stanteta, ki je prinesel otrokom denarna darila in zavitke opreme za dojenčke.

POSADKO PREKOMORSKE LADJE »SLOVENIJA« BODO NAGRADILI

Koncem marca bo v reško luko prišla moderna prekomorska motorna ladja »Slovenija« s svoje dolge vožnje iz Amerike, od koder je pripeljala ži-

ne, v kateri lasti je bila doslej zastava je ob izročitvi zastave dejal.

»...Izročam Vam zastavo od katere se je naš kolektiv težko ločil. Pojdi in čestitaj, šoštanjskim usnarjem k njihovi zmagi. Mi jim želimo tudi v bodoče takšnih uspehov — tovariši so mi ob odhodu naročili — povej pa jim, da naj računajo na nas, ker se bomo borili in vložili vse sile, da si to kar nam je bilo najdražje — zastavo ponovno priborimo!...«

Svečanemu razporeženju tega pomembnega dne so šoštanjski usnarji dali tudi svoj delovni pečat. Dnevne planske naloge so prekorajili za 32 odstotkov, kar je najvišji preseženi odstotek, ki so ga dosegli v letošnjem letu.

Babica Karolina Rudnik iz Velenja je dobila okrajno diplomu

Babica Karolina Rudnik, ali kakor je kličejo otroci, mama Linča, je znana vsej velenjski okolici in se izven meja šoštanjskega okraja. Ko so na dan žena cicibanke priredili proslavo svojim mamam, so povabili tudi teto Linčo ter ji ob tej priliki izročili 10.000 din nagrade in diplomu za 40 letno vestno delo. Čestitke so prilele tudi iz vse Slovenije. Prisrčno so pozdravile mamo Linčo njene soolke, sedaj stare mamice, od katerih je ena dejala:

»Nisem mislila, da boš v svojem življenju toliko dobrega napravila in prejela take priznanje, ki ga pa zares zaslužiš.«
Mati Linča je dobila obilo darov, ki so jih prinesle žene in tudi mali in veliki otroci, ki jim je pomagala na svet. Danes je mama Linča stara 65 let. V štiridesetih letih je pomagala in stregla 4000 norodnicam. Tudi danes se ne odreče. Gre, če jo pokličejo, pa naj bo vreme lepo, slabo, pot dolga in strma. Zato jo imajo ljudje radi. Posebno otroci se gnetejo okoli nje, kadar jo zagledajo. Le naj se, saj ima rada ta drobiž. Skromna in mirna, a za svoja leta še čila in zdrava, kar ji mamice in bodoče mamice od srca želijo še v naprej.

je, da je pobegnil zato, ker se ni strinjal s sovjetizacijo nemških visokih šol, katere je vodil in se je bal, da bi ga zaradi tega aretirali.

SOVJETI NOČEJO VRNITI IZPOSOJENIH LADIJ

Med preteklo vojno so si Sovjeti v Ameriki izposodili 670 ladij, katerih pa danes sovjetska vlada, kljub zahtevi vlade ZDA, noče vrniti in jih še nadalje uporablja.

PERZIJSKA VOJSKA JE ZASEDLA PETROLEJSKA POLJA

Na petrolejskih poljih v Perziji so začeli stavkati delavci zaradi preniknih mezd. Vse telefonske zveze med prestolico in področji, kjer stavkajo, so prekinjene. Vlada je poslala vojsko na naftna polja in razglasila obsedno stanje.

NOVI IZSTOPI IZ KP ITALIJE

V Italiji so na dnevnem redu izstopanja iz KP Italije, ki zaradi svoje slepe pokorščine Moskvi izgublja vedno več svojih članov. V Rio Nero je izstopil občinski svetnik in 50 tovarišev, v Pietra Salla je izstopil tajnik tamkajšnje komunistične sekcije, v Senize je izstopilo 18 članov, v Opoide Lucano 44, v Monte Milone 5, v Mositi pa 1.

vila. V Reki bo Prezidijska ljudske skupščine LRS in Vlada LRS pripravila ladij, ki nosi ime naše republike svečan sprejem. Ob tej priliki bodo obdarovali posadko ladje. K svečanosti bo popeval poseben Putnikov vlak več sto udeležencev tega slavlja.

AVSTRIJSKI OPOLNOMOČENI MINISTRI V FLRJ IZROČIL AKREDITIVNA PISMA

20. marca je avstrijski opolnomočeni minister v FLRJ izročil v Ljudski skupščini FLRJ akreditivna pisma. Opolnomočenega ministra dr. Karla Braunasa sta sprejela pooblaščen minister Leo Mates in načelnik protokola ministrstva za zunanje zadeve dr. Sloven Smolaka.

MLADINSKE BRIGADE SO ZAČELE PRIHAJATI NA PROGO DOBOJ—BANJA LUKA

Vzdolj začrtane trase Boboj—Banja Luka pripravila 11 bosansko-hercegovaških brigad barake za stanovanja graditeljev. Do aprila bo prišlo že 65 brigad z 8650 brigadirji. Začetek del na progi bo 1. aprila.

DELAJSKI SVETI NA NAŠIM LADJAH

Jugoslovanska linijska plovba ima 47 prekomorskih ladij in na 28 so mornarji že izvolili delavske svete, le-ti pa upravne odbore. Na ostalih ladjah bodo izvoljeni delavski sveti v prihodnjih tednih.

DELAJSKO NASELJE PRI TOVARNI »JUGOVINIL«

Pri veliki tovarni »Jugovinil« neda leč od Splita gradijo veliko delavsko naselje. Zgradili bodo 46 hiš za družine in dve za samce. V njih bo prostora za 48 družin in 104 samce.

KULTURNI PREGLED „SAVINJSKEGA VESTNIKA“

PRVA PREDSTAVA POKLICNEGA GLEDALIŠČA V CELJU

OB REPRIZI „OPERACIJE“ 21. MARCA 1951

Pravzaprav bi moral kot kronist vzklikniti nekaj podobnega kakor ti-
sti domoljub pred več kot 100 leti ob
prvi slovenski predstavi po revoluciji
l. 1848 prebujenih Celjanov.

Res je nekaj ganljivo vzpodbudnega
v tem dogodku in težko najdeš besede,
v katerih bi žarelo dovolj svetlobe in
toplino, s katerimi bi bilo dovolj pod-
črtano za naše mesto, za bližnjo in
daljnjo njegovo okolico preimenitno
dejstvo, da imamo zdaj tudi mi po-
klicne varuhe naše materine besede,
»skrinje zaveze« našega naroda. Mi-
slim, da je bilo ravno ob »Celjskih
grofičih«, ko se mi je zapisalo, da pre-
stava izpričuje možnost in potrebo ta-
kega gledališča v Celju. Sam sebi ni-
sem verjel, da bo tako kmalu prišlo.
Ves čas pa sem bil mnenja, da če kje,
mora do tega za Ljubljano in Maribor-
om priti v Celju, tretjem večjem
kulturnem in gospodarskem centru
Slovenije, mestu z razmeroma bogato
gledališko tradicijo in živahnim kul-
turnim snovanjem izza prosvetljen-
stva pa do danes. In ni čudno, če so
zdajne čase leblede v zraku skrbi
ravno zaradi te profesionalizacije, saj
smo bili priča, kako nas je prehitel
Ptuj, Postojna in Kranj, govorilo se je
celo o Jesenicah, da govorilo se je že
o krizah novih poklicnih gledališč. Nič
tudi ni čudno, če je celjska javnost
majala z glavo, ko so v gledališču po-
tegnili iz vode Utopljenca oziroma na-
robe, ko sta Utopljenca gledališče po-
tegnila iz repertoarne stiske.

Kritika se je dramatike Mire Pucove
lotila kar z zaviranimi rokavi. Ob Pu-
covi je nekdo zapisal, da je l. 1950
rojstno leto pogojev za kritiko velike-
ga stila, verjetno ne zato, da bi pove-
čal višinsko razliko med svojo kritiko
in nižino, na katero je s tehničnim
k. o. porinil njeno dramsko delo.
Bolj umerjeno in pravično je razpravl-
jal o njenem dramskem delu Vla-
dimir Kralj v Novem svetu 1950/V. V
bistvu ima kritika prav. Priznava ji
odsko učinkovitost, dramski talent,
mikavno snov, odredka pa ji globino,
tisto zadnjo resničnost, ki odrska dela
ohranja na deskah mimo vseh druž-
benih sprememb. No, kritiki Kos v
Mladinski reviji ji priznava, da se je
od kritike Pucove celo nekaj naučila,
kar je nedvomno enako velik poklon
njej kakor kritični pisarji. Ali le po-
slednji?

V Celju je to zdaj že drugo njeno
delo. Prvo kakor drugo res kaže os-
novno pomanjkljivost v izbiri snovi
in v poglobljanju značajev. Pravzaprav
je pri vsem tem čudno navskrizeje.
Dolga desetletja smo ugotavljali za
dramo, da nimamo primerne snovi, da
pač »umolknili so pesem sladki glasi,
ker vredne dela niso jih budile, po
osvoboditvi pa smo včasih z naivno
vero pričakovali velikega dramske-
ga teksta čez noč. Ne prvega ne dru-
gega ni bilo in trditve so za zdaj po-
postavljene na laž. Res bi ne bilo na-
pak, če bi se rodil nov Levstik, ki bi
dopovedoval našim dramatikom, kar
jih je in kar jih bo, naj pišejo tako,
»da bi Slovenec videl Slovenca na
odru, kakor vidi svoj obraz v ogle-
dalu.«

Celjska publika je Operacijo spre-
jela kot kvaliteto. Obisk sicer ni bil
tak, kakor bi zaslužila slovesnost tre-
nutka in izbrana igra prvega celjskega
poklicnega ansambla, toda delo je ob-
činstvo toplo sprejelo. Očitka, da bi
utegnili Celjani biti nezahtevno občin-
stvo, ki si na odru želi samo snovne
zanimivosti in napetosti (gl. Mladinska
revija 1951, št. 2), se ne smemo bati.
Gotovo je, da uspeh drame, ki je ne-
dvomen, ni samo v njeni »detektivski-
zgodbici, teatersko dobro zadetih zna-
čajih in vznemirljivih prizorih. Gotovo
je, da je Operacija močnejša kot Svet
brez sovraštva in Ogenj in pepel. Po-
glejmo samo kurata! To ni več padre
Giovanni iz Ognja in pepela, to je
vojščak Kristusa Kralja, pošastno oro-
dje boreče se cerkve, katoliške akcije,
kakor se je zlegla pri nas v zadnjem
desetletju pred vojno. To je kos res-
nice, nekaj tipičnega za ta čas, nekaj,
kar je spadal k vzmetem neštetih
dram, ki jih je pisal isti čas. Bistra je
ugotovitev kritike (Kralj), da je pisa-
teljica mahnila mimo resnice, ko je
kuratu nataknila manjvrednostni kom-
pleks. Tudi če bi se bil kje kak kaplan
z njim peknil, to za čas ne bi bilo po-
membeno in označujoče. Za igralca je
Klavora težak, ker je zapeljiv. Mladi
član našega gledališča, ki mu je uprava
naložila še asistenco pri režiji, Furman,
se ni dal zapeljati v puste teatralne
učinke. Odigral je tudi najtežje par-
tije svojega teksta z veliko notranjo
napetostjo, ki je občinstvo »zaposlila«.
Da, bili so taki, bili! Tudi čez in čez
črni so bili, tako jih je zalil žolč so-
vrastva. A v kljub temu manjka Klavori
marsikaka poteza »dušne globočave«.
Ta material še čaka na oblikovalca,
kakor je bil n. pr. Cankar s svojimi
župniki. Tak pa, kakršne je, je v Fur-
manu dobil skrbnega interpreta. Fana-

tizem, poklicna pobožnost in vnama,
satanizem in volja po moči, vse skupaj
pa zvarjeno v nekaki človeški revši-
ni, ki v gledalcu vzbuja prej stud
kakor grozo, kaj hočete še več! Ni mi
bila pri liku vedno všeč drža in kret-
nja, sem in tja tudi melodija in ino-
nacija stavka. Lažjo nalogo je imel
junak drame Škof z dr. Donatom. O
značaju in razvoju dr. Donata je bilo
že mnogo napisanega, celo nekaj po-
lemičnega črnila se je polilo zaradi
njega. V bistvu je dober itd., a je
izgubil vero v človeka in človeštvo —
take so bile njegov izkušnje in ne
samo njegove. Velik procent slovenske
inteligence se je gibal v svetu apoli-
tičnosti in individualizma, a tudi velik
procent te inteligence je zares operiral
svoj značaj v tistem času. Vprašanje,
ki ga odpira Škof z dr. Donatom, o
možnost take operacije v tako
kratkem času oz. dušeslovna utemelje-
nost dr. Donatovega razvoja in njegove
katonske izpovedi na pragu herojske
smrti, ki nam jo drama res prevsiljivo
prikazuje. Režija bi utegnila ta mučni
prizor izdelati drugače. Škof je dal
prav lepo izdelan lik, jedrat in pla-
stičen, brez pretirane teatralike, čeprav
ne vemo prav, kako je s tem dr. Do-
natom: ali je samo vihrav zaletel in
dobričina ali pa je zakoniti dedič vseh
tistih imenitnih glasnikov idej od
Schillerja in Merciera, ki so vedno
vžgali in tudi bodo, samo če so bili in
bodo dovolj aktualni. Škofu se je pri-
legala Donatova ujedljivost, posme-
hovanje, roganje in njegov dvom v
človeka. Bil je živ, pa naj se zdi kri-
tikom literarna podlaga še tako papir-
nata in neverjetna. Neuravnotežen je
njegov cinizem nasproti dr. Romihovi.
Tega ni sicer kriv igralec, pač pa pi-
sateljica, ki tu ni dovolj pretehtala
zapletenosti take »ljubeznice in zato
enostransko poenostavila kopico vzgi-
bov in razgibov, ki jih utegne imeti.
Tako v odnosu do dr. Romihove in do
Klavore manjka pri dr. Donatu ne
samo človeške, temveč tudi človečan-
ske poglobljenosti. Igralcu to seveda
olajša i karakter i situacijo, publika
pa rada drži z močnejšim. Vrečkova
je udružano in s primernimi poudarki
odigrala dr. Permetovo. Kritika je pra-
vilno ugotovila, da vloga ni hvaležna,
ker je premalo živa, arhivska podoba
neštetih junakinj osvobodilnega boja.
Odlika igralke je, kako je iz te blede
podobe postavila živ značaj, kakršni
so leta 1941. in naprej utelešali voljo
našega naroda do življenja. Božičeva,
čeprav Celjanka, že dalj časa ni na-
stopila v Celju. Bila je z dr. Romihovo
v trdi preizkušnji: igrati visokomerno
damo in ljubavnico s ponosom, pre-
zirom in histeričnimi izpadi ljubo-
sumja in sladostrastja ter končno za-
igrati še izdajalko, ki nima nobene
sence dobrega več, a oditi z odra —
očičena, to res ni lahko. In igrati ves
čas brez upa zmage in v poniglavem
ponizanju — res čudna ženska (pri
ženski avtorici!). Življenjska vrednost
njene vloge je velika, a na odru se
odčita kakor podučna zgodba! Božiče-
va je preizkušnjo dobro prestala. V

„PLANINSKA ROŽA“ V ŽALCU

Zadnja leta se je dramska skupina
KUD »Ivana Cankarja« v Žalcu že
večkrat uveljavila z lažjimi, pa tudi
prav težkimi deli ter dosegla prvo
mesto dramskih skupin v okraju.
Tudi lani so žalski igralci dosegli prav
lep uspeh z Žižkovo »Miklovo Zaloc«.
Pozneje so igrali še Goldonijev
»Křemarico Mirandolino«, te dni pa so
uprizorili tudi Gobčevo opereto »Pla-
ninska roža«.

Brez dvoma bi bila kritična obdelava
samega dela, še bolj pa podajanje in
igra, igralcem zelo potrebna in ko-
ristna, ker bi ocenila njihovo delo.
Toda za to je brez dvoma potreben
človek, ki zna preceniti delo in podati
objektivno oceno pevcem in igralcem,
kar naj bi opravili za to poklicani
strokovnjaki v glashi in igri.

Pri vsem tem pa bi bilo treba po-
udariti, da je doseglo delo med žalsko
publiko kakor tudi med publiko bliž-
nje in daljne okolice velik uspeh, kar
nam kaže po petih predstavah še stal-
no polna dvorana žalskega Prosvetnega
doma. Brez dvoma daje že to igralcem
lepo oceno, čeprav delo vsebinsko nima
posebne vrednosti. Vidi se, da so se
vsi sodelujoči kot igralci in pevci po-
trudili, da bi delo podali čim narav-
nejše in kvalitetnejše. Vsekakor je pri
tem treba dati priznanje tovarišici Ani
Mikeln, ki ima v opereti glavno vlogo,
tovarišu Slavku Padarju in še nekat-
rim igralcem, ki so prihajali k vajah
iz Petrovč, Zabukovce, Gotovelj in
Vrbja ter vložili v delo ogromno truda
in dobre volje.

Mislím, da je to prava poštrevol-
nost do gledališkega dela in takšni
ljudje lahko služijo za vzgled vsem
igralcem gledaliških družin na po-
želju. Potrebujemo takšnih ljudi, ki

takih vlogah je korak od rutine do
diletantstva zelo kratek. Božičeva se
je s svojo mlado prizadevnostjo in
vestnostjo ognila prvemu in drugemu
ter je k umetniški višini predstave
mnogo pripomogla. Isto z veseljem
ugotavljamo za Mirnikovega dr. Rata-
ka, za obe sestri, ki sta jih odigrali
Červinkova in Goršičeva ter za Božiča,
ki je dal Kostjo. Vsi so pokazali smisel
za občutje, čut za okolje in realistično
igro, kakor si jo je zamislil režiser
Žorko. Na dostojni višini so bili Cesar,
Klobučar in Jeram.

»Slava ino večna hvala vsm gospo-
dami in gospodičnam!...« Nič manjše
ni zadoščenje in ganotje, ki ga obču-
timo mi ob lepo uspelem debutu celj-
skega poklicnega ansambla.

Želimó ansamblu zdrav razvoj in zo-
renje v resnični in trajni umetniški
rasti. Želimó, da bi se zatrli vsi pojavi,
ki bi utegnili izpodjedati in hrometi
njegovo umetniško izobrazbo. Svet za
prosveto in kulturo je soglasno skle-
nil, da se ansamblu omogoči mirno
delo in študij s tem, da se namesti
kot poklicni ansambl. Nuditi mu je
treba vse, da bo na tečaju pridobljeno
znanje ne le vzdrževal na isti višini,
ampak poglobil in razširil, se umet-
niško razvil in sproti onemogočal
klicu provincialnega diletantizma, ki
onemogoča discipliniran notranji an-
samblski študij ter študij novih del,
spodbija čut za kvaliteto in vodi v za-
pečkarstvo politiko. Samo če bo vladal
duh skromnosti pred veličino nalog,
samo če bo najvišji zakon umetniške
višina ansambla, ne pa osebni apetit
po slavi in prestižu, samo v tem pri-
meru bo Celje zmoglo vzdrževati po-
klicno gledališče. Ožina provincialnega
diletantizma se pokaže tisti čas, ko
razne osebne zadeve kakor koprive
prerastejo žlahtno zel in jo kaj hitro
tudi zaduše in uničijo. Žlahtna zel je
tu celjska gledališka kultura, ki mora
odslej naprej predstavljati tisto, kar
je hotela večina celjskih gledališči-
kov in kulturnih delavcev. Če tega ne
bo, bodo osmešeni vsi ti v MLO, ki
se je vdal deputacijam.

Kaj torej? Vse naj se podredi glav-
nemu smotru — dvigu kvalitete ravni.
Ojačati je treba ansambl, ki je s prvo
predstavo pokazal tako voljo do umet-
niškega dela, z novimi močmi, si po-
magati z gostovanji izrazitih umet-
niških osebnosti, ob katerih bodo rasli
igralci in domači režiserji, varčevati
pri plačevanju nekaliteteznih razkošij
in ne gledati na denar, če gre za umet-
niško dognanost in stilno čistost pre-
dstave. Tudi repertoar mora biti tak,
kakršnega terja zmogljivost in obenem
rast ansambla. Pot do izobrazbe je
najbolj grma — to je stara modrost.
Pot do resnične, solidne in trajne
umetniške višine pa pomeni za vsak
gledališki ansambl tako nalogo, da je
vse drugo stranskega pomena. Rad bi
končal s Shakespearovimi besedami iz
Kralja Henrika, »da mnogo je stvari,
ki se v popolno zlijo soglasje, šlo
navzkrižno pot — zato, da se obnese
vse brez pomote«.

se ne bodo ustrašili prvih težav, ki jih
ne bo prva neugodna kritika navdala
z malodušjem ali jih v igri ne bodo
motile osebnosti. Vseh teh in sličnih
slabosti se mora igralec, ki zna igral-
sko umetnost resno in pravilno ceniti,
ki mu ne gre le za lastne uspehe,
temveč za uspehe celotnega kolektiva,
otresti. Vsi, od nosilcev glavnih vlog
pa do statistik se moramo zavediti, da
bomo samo s skupnim delom celotnega
kolektiva, z razumevanjem ter iskro-
no tovariško pomočjo lahko tudi v bo-
doče dosegali nove uspehe, kar brez
dvoma vsi želimo.

Večer
lepih melodij

Godalni orkester SKUD »Iv. Cankar«
bo imel v torek 3. aprila ob 8. uri zve-
čer koncert, na katerem bo izvajal zna-
ne in lepe melodije. V prvem delu
sporeda, ki ga bo izvajal sam orkester,
so med drugim na programu znani Fi-
bihov »Poem« (skladbo izvajajo po
vsem svetu v raznih priredbah), lepi
intermezzo iz opere »Cavalleria rusti-
cana« in dražestna Dvofakova »Huma-
reska«.

V drugem delu sporeda bo zapela
tov. J. Kovačičeva Simonitičjevo »Tal-
cem« in nekaj znanih narodnih pesmi.
Prav gotovo bodo ugajali tudi dvo-
spevi na narodne motive, ki jih bosta
izvajala tov. J. Kovačičeva in dr. Za-
vršnik.

Naš znani violinist Božidar Gorše bo
zaigral vedno lepo Svendsenovo »Ro-
manco«, sanjavo Schubertovo »Pod-
olnico« in ognjevit čardaš.
Vse točke bo spremljal orkester pod
vodstvom Dušana Sincina.
Predprodaja vstopnic v Glasbeni šoli.

ZA DESETO OBLETNICO OF

Revija kulturno-umetniških društev

Številnim delovnim kolektivom ter
raznim ustanovam in organizacijam, ki
s tekmovanji proslavljajo 10letnico OF,
se ta čas pridružujejo tudi naše ljud-
skoprosvetne organizacije.

Zakaj tekmujemo? Vsekakor ne le
zato, da ugotovimo katera družina naj-
bolje igra, kateri zbor najbolj poje
itd. Čeprav je uspeh društva, ki ga do-
seže na taki tekmi časten in mu daje
zadoščenje za njegovo požrtvovalno de-
lo, je namen tekmov širši. Glede pevcev
je rečeno, da nudijo tekme pevcem po
eni strani priliko, da se seznanijo s
petjem drugih zborov, so torej instruk-
tivne, na drugi pa podžigajo zbere k
intenzivnejšemu delu in dvigajo s tem
raven in kvaliteto našega pevstva. Tek-
me so kot barometer, s katerega lahko
razumemo, koliko smo storili na pod-
ročju pevske kulture in v koliko so
rezultati boljši in zadovoljivejši. To
načelo lahko rečemo — velja v celoti
tudi za vse ostale umetniške skupine.

Do sedaj so pokazale svoje znanje in
potrdile splošno mnenje o njih poštrev-
valnosti in predanosti ljudskoprosvet-
nemu udeleževanju naslednje skupine:
3. t. m. dramska skupina SKUD »Fr.
Prešern« igra »Cvrček za Pečjo«, 21.
t. m. pa na večeru instrumentalne glas-
be pa zopet »Prešernovi« harmonikar-
ski zbor, tamburaški orkester in godba
na pihala; 27. t. m. je lutkovno gle-

dališče MKUD »Oton Zupančič« z
»Rdečo kapico« privabilo polno dvora-
no naših najmlajših, a 30. t. m. — se
bodo v dvorani bivšega Narodnega do-
ma pomerili štirje pevski zbori: Pio-
nirski zbor II. gimnazije, mladinski zbor
MKUD »Maksim Gorki«, mešani zbor
SKUD »France Prešern«, moški ko-
morni zbor in solist dr. Hubert Za-
vršnik.

Vsem navedenim tekmovanjem tzv.
okrajnega merila bo sledilo pokrajinsko
oziroma republiško tekmovanje in sicer:

31. t. m. ob 20. uri v dvorani bivšega
Narodnega doma (sedaj OLO Celje-
okolica) instrumentalnih skupin iz me-
sta Celja in Soštanja;

1. aprila ob 9. uri prav tam: instru-
mentalnih skupin okrajev Trbovlje,
Kriško in Celje-mesto; istega dne po-
poldne ob 15. uri: tekmovanje pevskih
zborov okrajev Celje-okolica, Soštanj,
Trbovlje, zvečer ob 20. uri pa tekmo-
vanje pevskih zborov Celje-okolica in
Celje-mesto.

Ker tekmujejo zbori po svobodno iz-
branim tekmovalnem programu in po
resnih in dolgi pripravi pričakujemo
viden porast kvalitete umetniškega de-
lovanja, hkrati pa, ker tekmujejo sku-
pine različne organizacijske pripadno-
sti, tudi pregled umetniške ravni Celja
in njegove bližnje in daljne okolice.

Delo ljudskih inšpekcij

V CELJU

Po ukinjtv kontrolne komisije, je pri
nekaterih grupah Ljudske inšpekcije
delo zamrlo, samo nekatere grupe so
nemoteno delovale dalje. V tretji četrti
so izvršili 12 pregledov.

Tretjo četrt je malone prekosila gru-
pa v Gaberju, druga četrt pa jo je ne-
dvomno že prehitela. Pri raznih pre-
gledih so našli precej napak, katere so
skušali tudi popraviti. Nasprotno se pa
člani Ljudske inšpekcije v prvi četrti
nikamor ne zganajo, kakor tudi neka-
tere druge grupe.

Grupe Ljudskih inšpektorjev so se
začele uveljavljati vedno bolj tudi na
področju. Marsikje so pred letom bile
samo na papirju, njih dela pa ni bilo
zaslediti. Lani so frontovci izvolili nove
grupe, ki so marsikje resno prijele za
delo. Tako je grupa Ljudskih inšpek-
torjev v

SV. RUPERTU NAD LAŠKIM

zabeležila prve uspehe pri svojem delu.
Že dalj časa so se nekateri kmetje v
Sv. Rupertu pritoževali, da na vložene
pritožbe še vedno niso dobili odgo-
vora, čeprav so pretekli meseci od ta-
krat, ko so jih vložili. Grupa Ljudskih
inšpektorjev se je za stvar zavzela in
pregledala, kje so prošče obtičale.
Našli so jih na KLO, kjer so ležale
na kupu drugih prošenj in pritožb.
Pritožbe je Okrajni ljudski odbor re-
šil že pred mesecem, a uslužbenci KLO
jih niso vrnili vlagateljem.

Inšpekcija je odločila, naj pritožbe
naslednjo nedeljo vrnejo vlagateljem.
Prav tako je grupa Ljudskih inšpek-
torjev v Sv. Rupertu pregledala razde-
lilnik oddaje lesa. Ugotovila je, da sta
posestnika Mušerlin in Rajh obreme-
njena s preveliko količino, medtem ko
je predpis za Bezgovšek Marijo, Rezec
Karla iz Trobendola, Kocman Jurija,
Gračner Ivana iz Sv. Ruperta in Senica
Jakoba iz Male breze premajhen.

Predložili so KLO, naj razdelilnik
popravi.

Podobno kakor v Sv. Rupertu so iz-
rekli zadnjo besedo tudi člani Ljudske
inšpekcije

V ŠKOFJI VASI

kjer je poslovodja Kmetijske zadruge
Premšak Ivan razdelil kontingent ce-
menta med najbližnje sorodnike in
znance. Ljudje so upravičeno godrnja-

V tekmovanju na čast 10. obletnice OF
so v šoštanjškem okraju najboljši Velenjčani

V velenjskem KLO imajo štiri vaše
odboje, ki tekmujejo na čast 10. oblet-
nice OF z vsemi vaškimi odbori v okra-
ju Soštanj. V Velenju in okolici se
temeljito in resno pripravljajo, da bi
proslavo zgodovinskega dne čimbolje
izvedli. Posebno živahni so v kulturno-
prosvetnem življenju. Imeli so že nekaj
prav uspešnih kulturnih prireditev. Do
dneva proslave jih bodo uprizorili še
nekaj. Od 27. aprila do 1. maja bodo
vsak dan kulturne prireditve v dvo-
rani novozgrajenega zadržnega doma,
ki jo bodo 27. aprila slovesno izročili
svojemu namenu.

Posamezni vaški odbori tudi tekmu-
jejo med seboj. V Kavčah so sklenili,
da bodo do dneva proslave popravili
vse ceste. Istočasno bodo zgradili mali
Dom OF, kjer bodo imeli sestanke in

Naj sluši
za vzgled

V Soštanju na Vošnjakovi cesti številka 2
živi v prijazni majhni hišici 100 odstoten
vojni invalid, tovariš Štubl Stefan. Imenovan
je invalid iz prve svetovne vojne. Streže mu
njegova nekakinja Tomazina Marija, katera
skrbi, da je vedno snažno in čisto v njegovi

Na povratku z volišča

sobi. Štubl Stefan je bil tako težko ranjen
v hrbenico, da je sedaj popolnoma trd.
Le z veliko muko se s pomočjo dveh palic
premika po sobi. Je pa eden najbolj za-
vednih članov invalidske organizacije, na-
ročen je na več časopisov, katere pridno čita.
Udeležuje se vseh proslav, kljub temu, da
mora ves čas stati. Pri vpisu Ljudskega po-
sojila se je obakrat prav dobro izkazal. Pri
volitvah hoče biti vedno med prvimi. Čeprav
se zelo težko premika, moče, da bi ga peljali
na volišče. Dne 18. marca je bil že pred
sedmo uro na volišču, ktero je bilo od-
daljeno od njegove hiše 100 metrov. Za pot
je porabil Štubl Stefan eno uro, da je prišel
tja in nazaj.

S. M.

seje. Njihova obljuba ni majhna, zato
bodo morali resno pograbiti za delo.
V Podkraju pridno popravljajo eno
izmed zelo važnih cest. V Stari vasi
bodo zgradili vodni rezervoar, da bodo
imeli dovolj vode, če bi izbruhnil po-
žar.

V Velenju je vaški odbor organiziral
s pomočjo učiteljstva ljudsko univer-
zo, ki sodi med najboljše v okraju,
tako po vsebini kakor po obisku. V
Velenju se posebno odlikuje kolektiv
krajevnih podjetij, ki bo pomagal tudi
pri gradnji nove mizarske delavnice.
Oživala je tudi šahovska sekcija, ki
bo na čast 10. obletnice OF igrala s
Slovenj Gradcem na 40 deskah.

Velenjčani so v tekmovanju postali
resen tekmeč Novi Štifti, Solčavi in
Smihelu nad Mozirjem.

F. L.

